

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут української мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Інституту української мови

НАН України

д.ф.н., проф. Гриценко П.Ю.

« 31 » _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Граматика і стилістика української усної та писемної мовної практики

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

Київ – 2016

Робоча програма з навчальної дисципліни «Граматика і стилістика української усної та писемної мовної практики» для аспірантів зі спеціальності 035 Філологія «31» травня 2016 року – 28 с.

Укладачі: Єрмоленко Світлана Яківна, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор; Городенська Катерина Григорівна, доктор філологічних наук, професор.

Робочу програму навчальної дисципліни («Граматика і стилістика української усної та писемної мовної практики») рекомендовано на засіданнях відділів граматики та наукової термінології (протокол № 3 від 13 травня 2016 р.) і стилістики та культури мови (протокол № 6 від 24 травня 2016 р.).

Завідувач відділу стилістики та культури мови _____
(підпис) (Єрмоленко С.Я.)
«24» травня 2016 року (прізвище та ініціали)

Завідувач відділу граматики та наукової термінології _____
(підпис) (Городенська К.Г.)
«13» травня 2016 року (прізвище та ініціали)

Схвалила вчена рада Інституту української мови НАН України
Протокол № 7 від «31» травня 2016 року

Заступник голови вченої ради Інституту _____
(підпис) (Горголюк Н.Г.)
«31» травня 2016 року (прізвище та ініціали)

Учений секретар Інституту _____
(підпис) (Яцій В.О.)
«31» травня 2016 року (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна/заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки II
Змістових модулів – 4		Семестр III
Загальна кількість годин – 90		Лекції 20
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи аспіранта – 4		Семінарські 10
	Рівень освіти третій (освітньо-науковий)	Самостійна робота 60
		Вид контролю III семестр – екзамен

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення дисципліни – ознайомити аспірантів з новітніми тенденціями в розвитку граматики писемного та усного різновидів української мови, виокремити актуальні проблеми трьох підсистем граматичної системи – морфології, словотвору та синтаксису, запропонувати їх розв’язання. Сформуванню системи знань про *лінгвостилістику* як галузь мовознавства, яка, по-перше, вивчає стилістичні функції мовно-структурних одиниць, по-друге, систему функціональних стилів, пов’язаних із теорією літературної мови, лінгвокультурологією, лінгвопрагматикою, комунікативною діяльністю у різних сферах суспільного життя. Засвоїти теоретичні основи лінгвостилістики, сприяти практичному виробленню чуття мови, вмілому використанню її стилістичних засобів у писемному й усному спілкуванні, в оволодінні механізмом розрізнення функціональних і експресивних стилів сучасної літературної мови, в умінні створювати тексти різних стилів відповідно до комунікативних завдань.

1.2. Завдання викладання дисципліни «Грамматика і стилістика української усної та писемної мовної практики»:

1) навчити аспірантів застосовувати засади гетерогенного підходу до класифікації слів української мови на частиномовні і нечастиномовні класи;

2) сформулювати склад дієслівних утворень за трьома ознаками (семантичною, синтаксичною та морфологічною) гетерогенної класифікації;

3) установити співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками, прислівниками та числівниками, обґрунтувати виокремлення у складі цих повнозначних частин мови підкласів займенникових іменників, займенникових прикметників, займенникових прислівників та займенникових числівників;

4) узагальнити причини варіантності закінчень іменників та числівників, простежити основні вияви варіантності відмінкових закінчень у нинішній українській писемній та усній мовній практиці;

5) простежити нові явища в словотворенні української мови, породжені процесами глобалізації та демократизації, визначити типові вияви варіантності словотворчих суфіксів у сучасній писемній та усній українській мовній практиці;

6) розширити і поглибити знання про двоскладне речення в системі синтаксичних одиниць; окреслити принципи розмежування двоскладних дієслівних, іменних та прислівникових речень; умотивувати функціонально-стильові сфери використання цих двоскладних речень;

7) розв'язати проблему вибору сполучних засобів (сполучників, сполучних слів, сполучних комплексів) для поєднання предикативних частин у складному реченні;

8) схарактеризувати основні риси граматики української наукової мови, відзначити специфіку синтаксису української наукової мови.

9) розкрити зміст поняття *лінгвостилістика* в контексті інтегративної наукової парадигми;

10) на прикладі різних дефініцій терміна *мовний стиль* показати актуалізацію наукових поглядів на мову;

11) обґрунтувати жанрово-стильову диференціацію літературної мови;

12) репрезентувати принципи вибори адекватних методів лінгвостилістичного аналізу текстів;

13) поглибити знання про науковий стиль і текст.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні *знати*:

1) граматичну систему української літературної мови, одиниці та категорії її підсистем – словотвірної, морфологічної та синтаксичної;

2) основні проблеми сучасного українського словотворення; вплив глобалізаційних процесів на словотвірне освоєння новітніх запозичень;

корекції словотвірної норми у зв'язку з поверненням національних зразків словотворення;

3) динаміку частиномовних і нечастиномовних класів одиниць на тлі розвитку граматичного ладу української літературної мови;

4) основні вияви варіантності відмінкових закінчень у контексті в нормування сучасної української літературної мови;

5) особливості синтаксису української літературної мови і синтаксису української наукової мови; чинники, що впливають на їхній розвиток;

6) зміст поняття *лінгвостилістика*, *функціональний стиль*, *жанр*, *текст*, *стильова і стилістична норма*, *стилістична ремарка*, *стилістичний реєстр*;

7) історіософію та історіографію функціональних стилів;

8) диференційні ознаки усних і писемних різновидів функціональних стилів;

9) співвідношення типів висловлювання і текстів;

10) закономірності побудови наукових текстів різних жанрів і технологію роботи з ними;

уміти:

1) послуговуватися термінами традиційної і новітньої функціональної граматики;

2) логічно характеризувати вияви частиномовними і нечастиномовними класами слів української мови трьох різнорідних ознак гетерогенного підходу;

3) інтерпретувати варіантність у системі відмінкових закінчень іменних частин мов, відрізняти варіантність закінчень від помилкових вживань закінчень, що їх спостерігаємо в сучасній українській усній мовній практиці;

4) відмежовувати національні зразки словотворення від чужомовних;

5) кваліфікувати новітні тенденції в розвитку словотвору, морфології та синтаксису сучасної української літературної мови. визначати домінантні стильові ознаки текстів;

6) створювати наукові тексти зі спеціальності (стаття, відгук, рецензія, анотація, дисертація);

7) редагувати й перекладати наукові тексти різних жанрів;

8) презентувати результати наукових досліджень;

9) послуговуватися лексикографічними джерелами та іншою допоміжною довідковою літературою для вдосконалення мовної культури науковця;

10) брати участь у наукових дискусіях, круглих столах, конференціях.

Набуті знання й уміння сприятимуть формуванню таких ***компетенцій***:

загальні: уміння зіставляти і використовувати граматичні й лінгвостилістичні знання в міжкультурній і міжмовній комунікації з метою вдосконалення свого фахового рівня;

мовні: володіння усними та писемними різновидами національної мовної практики; організація наукової комунікації відповідно до форм, моделей і ситуацій спілкування; послуговування стилістично нейтральними та

стилістично маркованими мовними засобами, а також функціональними стилями мови; продукування власних висловлювань у вигляді текстів різних жанрів.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. *Концептуальні питання теоретичної морфології в традиційному і новітньому українському мовознавстві.*

Тема 1. Особливості застосування гетерогенного підходу до класифікації слів у традиційному та новітньому українському мовознавстві. Склад повнозначних частин мови. Проблема виокремлення нечастиномовних класів одиниць. Обґрунтування службового статусу частиномовних класів слів у традиційному мовознавстві і нечастиномовного статусу класів одиниць у новітньому мовознавстві. Теоретичні засади розподілу займенникових слів між іменниками, прикметниками, прислівниками та числівниками.

Тема 2. Склад та ієрархія дієслівних утворень на засадах традиційного і новітнього мовознавства. Дієвідмінюване дієслово як основне дієслівне утворення. Статус інфінітива і дієприкметника в українській граматиці. Дієприслівник і прислівник, спільні і відмінні риси.

Змістовий модуль II. *Особливості синтаксису сучасної писемної і усної української мовної практики*

Тема 3. Двоскладне речення в системі синтаксичних одиниць сучасної української літературної мови. Двоскладні дієслівні, іменні та прислівникові речення. Особливості структури їхнього предикативного ядра. Функціонально-стильова диференціація двоскладних речень. Двоскладні дієслівні та іменні речення як типові синтаксичні одиниці книжних стилів.

Тема 4. Синтаксичні одиниці в сучасній українській мовній практиці. Проблема сполучних засобів (сполучників, сполучних слів, сполучних комплексів), уживаних для поєднання предикативних частин у складному реченні. Стилiстично марковані сполучники в наукових текстах. Парцеляція членів речень і предикативних частин як одна з характерних рис синтаксису писемної і усної мовної практики. Стилiстична нейтральність і експресивність синтаксичних одиниць.

Тема 5. Граматика сучасної української наукової мови. Співвідношення дієслівності та іменниковості в науковій мові. Національна специфіка синтаксису української наукової мови. Активні і пасивні конструкції. Місце конструкцій з предикативними формами на **-но**, **-то** в наукових текстах.

Змістовий модуль III. *Теоретична лінгвостилістика в контексті інтегративної наукової парадигми.*

Тема 1. Предмет, завдання, методологія лінгвостилістичних досліджень. Зародження і розвиток лінгвостилістики. Лінгвостилістика як наука про стилі, жанри комунікації, стильові і стилістичні норми, особливості побудови текстів функціонально-структурних різновидів. Теоретична і практична лінгвостилістика. Дослідницькі принципи і методи сучасної лінгвостилістики.

Тема 2. Лінгвостилістика в системі філологічних дисциплін. Кореляція лінгвостилістики із лексикологічними, граматичними, історико-мовними напрямками, культурологічними дисциплінами.

Тема 3. Система функціональних стилів і жанрів української літературної мови: історія і сучасність. Історіософія та історіографія функціональних стилів. Джерела вивчення усної та писемної літературно-мовної практики в її функціонально-стильовому та індивідуально-авторському вияві.

Тема 4. Стилi і стандартизація української літературної мови. Літературна норма у словниках та граматиках. Усна і писемна практика – мотивація зміни літературної норми.

Тема 5. Поняття стилістичного значення, стилістичного відтінку в семантиці лексичних, граматичних одиниць, у семантиці тексту. Стилiстична ремарка у загальномовних і спеціальних словниках. Формально-структурна і семантична організація текстів різних стилів.

Змістовий модуль IV. Співвідношення понять стиль, текст і комунікативна практика.

Тема 6. Наука як форма суспільної свідомості і вияв мовно-інтелектуальної діяльності людини. Основні ознаки наукового тексту. Розрізнення термінів та номенів. Функціонально-змістова типологія наукового висловлювання. Стилiстичні реєстри наукової мови.

Тема 7. Закономірності побудови наукових текстів різних жанрів і технологія роботи з ними. Стилiстичні особливості різних видів і жанрів наукових текстів. Форми представлення чужої мови в науковому тексті (цитування). Вияв авторської індивідуальності в науковому тексті. Особливості застосування виражально-зображальних засобів мови в наукових текстах. Принципи редагування статті, відгуку, рецензії, анотації, дисертації, презентації усного виступу.

Тема 8. Співвідношення книжних, розмовних і стилістично нейтральних мовних засобів у жанрах власне наукового і науково-популярного текстів. Застосування індуктивного та дедуктивного методів у створенні наукового тексту. Елементи ораторського мистецтва в усній формі наукової інформації (доповідь, бесіда, круглий стіл).

1. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин
-------------------------------	-----------------

	Денна/заочна форми					
	усього	у тому числі				
		л.	сем.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Концептуальні питання теоретичної морфології в традиційному і новітньому українському мовознавстві.						
Тема 1. Особливості застосування гетерогенного підходу до класифікації слів у традиційному та новітньому українському мовознавстві.	10	2	2			6
Тема 2. Склад та ієрархія дієслівних утворень на засадах традиційного і новітнього мовознавства.	10	2	2			6
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	20	4	4			12
Змістовий модуль 2. Особливості синтаксису сучасної писемної і усної української мовної практики						
Тема 3. Двоскладне речення в системі синтаксичних одиниць сучасної української літературної мови.	8	2				6
Тема 4. Синтаксичні одиниці в сучасній українській мовній практиці.	8	2				6
Тема 5. Граматика сучасної української наукової мови.	8	2				6
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	24	6				18
Змістовий модуль 3. Теоретична лінгвостилістика в контексті інтегративної наукової парадигми.						
Тема 1. Предмет, завдання, методологія лінгвостилістичних досліджень.	10	2	2			6
Тема 2. Система функціональних стилів і жанрів української літературної мови: історія і сучасність.	10	2	2			6
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	20	4	4			12
Змістовий модуль 4. Співвідношення понять стиль, текст і						

комунікативна практика.						
Тема 3. Наука як форма суспільної свідомості і вияв мовно-інтелектуальної діяльності людини.	10	2	2			6
Тема 4. Закономірності побудови наукових текстів різних жанрів і технологія роботи з ними.	8	2	–			6
Тема 5. Співвідношення книжних, розмовних і стилістично нейтральних мовних засобів у жанрах власне наукового і науково-популярного текстів.	8	2	-			6
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	26	6	2			18
Усього годин	90	20	10			60

2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3 семестр		
1.	Варіантність відмінкових закінчень іменників. Причини варіантності. Типові вияви варіантності відмінкових закінчень іменників у сучасній українській мовній практиці. Варіант закінчення і прескриптивна та дескриптивна норма.	2
2.	Динаміка прийменникової системи української літературної мови першого п'ятнадцятиріччя ХХІ ст. Препозиціоналізація як основний спосіб творення нових прийменників. Власне-прийменники і аналоги прийменників.	2
3.	Аналіз текстів за типом висловлювання і з належністю до функціональних стилів та жанрів.	2
4.	Стилістична лексикологія, стилістична граматики, стилістика тексту. Мовна картина світу.	2
5.	Формування тем круглого столу для обговорення проблеми: <i>мова як українознавчий світогляд.</i>	2
Усього годин		10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Нові явища та процеси в українському словотворенні на тлі словотвірних норм. Варіантність словотворчих суфіксів у сучасній усній і писемній мовній практиці.	2
2.	Активні словотворчі ресурси. Композити і юкстапозити. Складні і квазіскладні утворення. Аброоснови.	2
3.	Займенникові слова на тлі повнозначних частиномовних класів. Спільні і відмінні ознаки. Варіантність відмінкових форм займенникових слів.	4
4.	Числівники в сучасній українській усній мовній практиці. Проблеми відмінювання та сполучуваності з іменниками.	4
5.	Сполучники і сполучні слова в складному реченні. Зміни у функціонально-стилістичному вживанні сполучників української мови.	2
6.	Складнопідрядні речення з підрядною прислівною частиною. Проблема вибору сполучних слів <i>що, котрий, який</i> .	4
7.	Складнопідрядні речення з підрядною детермінантною частиною. Складені сполучники і сполучні комплекси як засоби поєднання підрядної та головної частини складнопідрядних речень у книжних текстах.	6
8.	Типи складносурядних речень у традиційному та новітньому мовознавстві.	2
9.	Синхронна перехідність в системі складних речень.	4
10.	Лінгвостилістика в системі філологічних дисциплін	2
11.	Джерела вивчення усної та писемної мовної практики в її функціонально-стильовому та індивідуально-авторському вияві	2
12.	Літературна норма і мовна практика. Поняття кодифікації літературної норми	4
13.	Відображення стилістичних відтінків слів у лексикографічних джерелах	4
14.	Функції цитат у науковому тексті. Структурна мотивація введення цитати у створюваний науковий текст	4
15.	Трансформація наукового тексту в науково-популярний виклад	2
16.	Стилi і стандартизація української літературної мови. Літературна норма у словниках та граматиках	4
17.	Розрізнення понять: стильове і стилістичне значення.	2
18.	Поняття стилістичного значення, стилістичного	4

	відтінку в семантиці лексичних, граматичних одиниць, у семантиці тексту	
19.	Вербалізація наукової картини світу.	2
Усього годин		60

7. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, репродуктивний та проблемно-пошуковий.

Методи стимулювання й мотивації навчальної діяльності: навчальні дискусії.

8. Методи контролю

Формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

Протягом усього терміну навчання контроль за знаннями аспірантів здійснюється під час усного опитування (індивідуального та фронтального), а також модульної контрольної роботи.

8.1. Модульна контрольна робота (зразок).

1. Дайте відповіді на такі питання:

За якими ознаками дієслово та іменник посідають центральне місце в системі повнозначних частин мови?

Які основні риси синтаксису сучасної української наукової мови?

Які критерії виділення функціональних стилів сучасної української літературної мови?

Що входить у поняття граматичної стилістики?

2. Виконайте відкриті тестові завдання:

Юкстапозити відрізняються від композитів тим, що...

Дієслово вирізняється з-поміж повнозначних класів слів найбільшою кількістю...

Потрібно уникати сполучних комплексів, тому що вони...

Цитата в науковому тексті – це...

Кодифікація загальномовної літературної норми відображена у...

До жанрів наукового стилю належать...

8.2. Питання до екзамену.

1. Гетерогенний підхід до класифікації слів у традиційному та новітньому українському мовознавстві. Склад повнозначних частин мови. Проблема складу нечастиномовних класів одиниць. Обґрунтування службового статусу частиномовних класів слів у традиційному мовознавстві і

нечастиномовного статусу класів одиниць у новітньому мовознавстві.

2. Дієслово як центральна повнозначна частина мови. Проблема складу та ієрархії дієслівних утворень на засадах традиційного мовознавства і гетерогенного підходу до визначення обсягу дієслова в новітньому мовознавстві. Статус інфінітива і дієприкметника в українській граматиці. Дієприслівник на тлі дієслова і прислівника.

3. Займенники як повнозначна частина мови і складник (підклас) повнозначних частин мови. Теоретичні засади розподілу займенникових слів між іменниками, прикметниками, прислівниками та числівниками. Особливості вияву займенниками ознак співвідносних повнозначних частин мови.

4. Місце числівника в системі частин мови. Числівники в сучасній українській усній мовній практиці. Проблеми відмінювання та сполучуваності з іменниками.

5. Варіантність відмінкових закінчень іменників. Причини варіантності. Типові вияви варіантності відмінкових закінчень іменників у сучасній мовній практиці. Варіант закінчення і прескриптивна та дескриптивна норма.

6. Прийменникова система сучасної української літературної мови. Динаміка прийменникової системи в першому п'ятнадцятиріччі ХХІ ст. Препозиціоналізація як основний спосіб творення нових прийменників. Власне-прийменники і аналоги прийменників..

7. Сполучники як засоби вираження підрядного зв'язку та семантико-синтаксичних відношень між предикативними частинами в складному реченні. Зміни у функціонально-стилістичному вживанні сполучників української мови.

8. Нові явища та процеси в українському словотворенні кінця ХХ – початку ХХІ ст. на тлі словотвірних норм. Актуалізовані словотвірні типи. Варіантність словотворчих засобів у сучасній усній і писемній мовній практиці.

9. Активні словотворчі ресурси. Композити і юкстапозити. Складні і квазіскладні утворення. Аброоснови. Гібридні утворення.

10. Основні проблеми словотвірного освоєння новітніх запозичень. Словотвірне водноманітнення і словотвірна автохтонізація.

11. Двоскладні і однокладні речення в системі синтаксичних одиниць сучасної української літературної мови. Двоскладні дієслівні, іменні та прислівникові речення. Функціонально-стильова диференціація двоскладних речень.

12. Синтаксичні одиниці в сучасній українській мовній практиці. Проблема сполучних засобів (сполучників, сполучних слів, сполучних комплексів), уживаних для поєднання предикативних частин у складному реченні. Стилістично марковані сполучники в наукових текстах. Парцеляція членів речень і предикативних частин як одна з характерних рис синтаксису писемної і усної мовної практики.

13. Складнопідрядні речення з підрядною прислівною частиною. Проблема вибору сполучних слів *що, котрий, який* в сучасній українській

мовній практиці.

14. Складнопідрядні речення з підрядною детермінантною частиною. Складені сполучники і сполучні комплекси як засоби поєднання підрядної та головної частини складнопідрядних речень у книжних текстах.

15. Типи складносурядних речень у традиційному та новітньому мовознавстві. Приєднувальні та градаційні складносурядні речення в сучасній українській мовній практиці.

16. Граматика сучасної української наукової мови. Співвідношення дієслівності та іменниковості в науковій мові. Активні і пасивні конструкції. Місце конструкцій з предикативними формами на **-но**, **-то** в наукових текстах.

17. Лінгвостилістика як наука про стилі, жанри комунікації, стильові і стилістичні норми, особливості побудови текстів функціонально-структурних різновидів.

18. Теоретична і практична лінгвостилістика. Дослідницькі принципи і методи сучасної лінгвостилістики. Виокремлення лінгвостилістики в системі філологічних дисциплін.

19. Категорії стильового та стилістичного значення в лінгвостилістиці.

20. Кореляція лінгвостилістики із фонетичними, лексикологічними, граматичними, історико-мовними напрямками, культурологічними дослідженнями.

21. Джерела вивчення усної та писемної літературно-мовної практики в її функціонально-стильовому та індивідуально-авторському вияві.

22. Стилiстично маркована лексика сучасної української літературної мови. Фразеологізми як джерело стилістичного збагачення мови.

23. Поняття граматичної стилістики. Морфологічні та синтаксичні засоби формування стилістичної семантики тексту.

24. Фоностилістика у системі рівневої стилістики української літературної мови.

25. Функціональні та індивідуально-авторські стилі як відображення національно мовної картини світу.

26. Система функціональних стилів сучасної української літературної мови. Критерії диференціації.

27. Науковий стиль: загальна характеристика, особливості наукових текстів.

28. Офіційно-діловий стиль: загальна характеристика, підстили і жанри.

29. Публіцистичний стиль і комунікативні інтенції його жанрових різновидів.

30. Художній стиль як репрезентант естетичної функції мови.

31. Розмовний стиль – основа взаємодії усної і писемної комунікації.

32. Сакральний стиль: загальна характеристика, підстили і жанри.

9. Розподіл балів, які отримують аспіранти

III семестр

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Підсумковий контроль – екзамен	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Екзамен	50 20 30

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS (підсумковий контроль – іспит)

Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

11. Методичне забезпечення: робоча навчальна програма, посібники, електронні презентації.

12. Рекомендована література з граматики

Основна

Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові / С.П. Бевзенко. – К.: КДПШ, 1987. – 79 с.

Безпояско О.К. Граматика української мови. Морфологія / О.К. Безпояско, К.Г. Городенська, В.М. Русанівський. – К.: Либідь, 1993. – 335 с.

Вихованець І.Р. Прийменникова система української мови / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1980. – 286 с.

Вихованець І.Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1988. – 256 с.

Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / І.Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 1992. – 222 с.

Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1993. – 368 с.

Вихованець І. Теоретична морфологія української мови / Іван Вихованець, Катерина Городенська. – К. : Унів. вид-во “Пульсари”, 2004. – 400 с.

Городенська К. Сполучники української літературної мови / Катерина Городенська. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 205 с.

Грищенко А.П. Складносурядне речення в сучасній українській літературній мові / А.П. Грищенко. – К.: Наук. думка, 1969. – 155 с.

Жовтобрюх М.А. Курс сучасної української літературної мови / М.А. Жовтобрюх, Б.М. Кулик : вид 4-е. – К.: Вища школа, 1972. – Ч. I. – 402 с.

Загнітко А.П. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис простого ускладненого речення і складного речення / А.П. Загнітко. – Донецьк: ДонДУ. 1994. – 204 с.

Загнітко А. Теоретична граматика української мови: Синтаксис / Анатолій Загнітко. – Донецьк: ДонНУ, 2001. – 662 с.

Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. Синтаксис / Б.М. Кулик. – К.: Рад. школа, 1961. – Ч. 2. – 287 с.

Кулик Б.М. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис складного речення / Б.М. Кулик. – К.: Рад. школа, 1963. – 147 с.

Курило О. Уваги до сучасної української літературної мови: [монографія] / Олена Курило. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. – 303 с.

Курс сучасної української літературної мови / [за ред. Л.А. Булаховського]. – К.: Рад. школа, 1951. – Т. II. Синтаксис. – 408 с.

Кучеренко І. Актуальні проблеми граматики / Ілля Кучеренко [Упорядник Зеновій Терлак]. – Львів, 2003. – 227 с.

Мельничук О.С. Розвиток структури слов'янського речення / О.С. Мельничук. – К.: Наук. думка, 1966. – 324 с.

Морфологічна будова сучасної української мови. – К. : Наук. думка, 1975. – 208 с.

Плющ М.Я. Граматика української мови : Морфеміка. Словотвір. Морфологія: [підручник] / М.Я. Плющ. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2010. – 328 с.

Синтаксис словосполучення і простого речення. – К.: Наук. думка, 1975. – 222 с.

Слинько І.І. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання: / І.І. Слинько, Н.В. Гуйванюк, М.Ф. Кобилянська. – К.: Вища школа, 1994. – 670 с.

Сучасна українська літературна мова. Морфологія / [за заг. ред. І.К. Білодіда]. – К.: Наук. думка, 1969. – 584 с.

Сучасна українська літературна мова. Синтаксис / [за заг. ред. І.К. Білодіда]. – К.: Наук. думка, 1972. – 516 с.

Сучасна українська літературна мова / [за ред. М.Я. Плющ]. – К.: Вища школа, 1994. – 414 с.

Сучасна українська літературна мова / 2-е вид., переробл. і доп. / [за ред. А.П. Грищенка]. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.

Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис [підручник] / А.К. Мойсеєнко, І.М. Арібжанова, В.В. Коломийцева та ін. – К.: Знання, 2010. – 374 с.

Христіанінова Р. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові / Раїса Христіанінова. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 368 с.

Шульжук К.Ф. Складне речення в українській мові / К.Ф. Шульжук. – К.: Рад. школа, 1989. – 135 с.

Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / К.Ф. Шульжук. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2004. – 406 с.

Ющук І.П. Українська мова : [підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів] / І.П. Ющук. – К.: Либідь, 2008. – 640 с.

Ярошевич І. Українська морфологічна термінологія XX – початку XXI ст. [монографія] / Ірина Ярошевич. – К.: КНЕУ, 2010. – 195, [5] с.

Додаткова

Булаховський Л.А. Сполучники і сполучні групи (речення) / Л.А. Булаховський // Вибрані праці: У 5 т. – К.: Наук. думка, 1977. – Т. II. Українська мова. – С. 498 – 543.

Вихованець І.Р. Семантико-граматичні класи слів і слова-морфеми / І.Р. Вихованець // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Лінгвістика”. – Херсон, 2005. – Вип. 2. – С. 85 – 89.

Вінтонів М. Функціонально-граматичні та комунікативні вияви парцельованих та приєднувальних конструкцій / Михайло Вінтонів // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. – Донецьк : ДонНУ, 2003. – Вип. 11. – Ч. 1. – С. 124 – 129.

Глушкова Г.М. Структурно-семантичні типи сурядності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Г.М. Глушкова. – Дніпропетровськ, 1998. – 16 с.

Городенська К. Функціональні зони сполучників в українській науковій мові / Катерина Городенська // Українська термінологія і сучасність : Зб. наук. праць. – К.: КНЕУ, 2005. – Вип. VI. – С. 7 – 13.

Городенська К. Відкомпаративні прийменники української мови: структура, функції та особливості вживання / К. Городенська // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К.: КНЕУ, 2007. – С. 7 – 12.

Городенська К. Градаційні сполучники української мови / Катерина Городенська // Градаційні сполучники української мови // Науковий вісник

Чернівецького університету. Слов'янська філологія : Зб. наук. статей. – Чернівці: Рута, 2009. – Вип. 475 – 478. – С. 25 – 30.

Жайворонок В.В. Сложноподсоединительные конструкции в украинской устной и письменной литературной речи : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук : спец. 10661 “Языки народов СССР (украинский язык)” / В.В. Жайворонок. – К., 1970. – 25 с.

Жайворонок В.В. Приєднувальні сполучники у структурі складного речення / В.В. Жайворонок // Мовознавство. – 1975. – № 5. – С. 67 – 74.

Жовтобрюх М.А. Мова української періодичної преси (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) / М.А. Жовтобрюх. – К.: Наук. думка, 1970. – 303 с.

Завальнюк І.Я. Синтаксичні одиниці в мові української преси початку ХХІ століття : функціональний і прагмалінгвістичний аспекти : [монографія] / І.Я. Завальнюк. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 400 с.

Івкова Н. Співмірність парцельованих і приєднувальних конструкцій / Наталія Івкова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Лінгвістика”: Зб. наук. праць. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2005. – Вип II. – С. 249 – 253.

Кадомцева Л.О. Функціональні різновиди речень з однорідними присудками / Л.О. Кадомцева // Мовознавство. – 1987. – № 3. – С. 17 – 21.

Кадомцева Л.О. Ускладнення структури простого речення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Л.О. Кадомцева. – К., 1992. – 32 с.

Кващук А.Г. Синтаксис складного речення : [посібник для вчителів] / А.Г. Кващук. – К.: Рад. школа, 1986. – 109 с.

Кващук А.Г. Складносурядне речення / А.Г. Кващук // Урок української. – 2000. – № 3. – С. 35 – 36.

Ковальова Н.О. Структурні, логіко-семантичні і функціональні типи допустових речень у сучасній науковій мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н.О. Ковальова. – Дніпропетровськ, 2005. – 19 с. .

Ковтун О.В. Функціонально-семантична кореляція сполучників і сполучних комплексів у сучасній українській літературній мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / О.В. Ковтун. – К., 2012. – 20 с.

Конюхова Л.І. Явище парцеляції в мові сучасних засобів масової комунікації: дис. ...кандидата філол. наук: 10.02.01 / Конюхова Любов Іванівна, 1999. – 174 с.

Коцюбовська Г.А. Приєднувальні конструкції: функціонально-текстовий аспект: дис. ...кандидата філол. наук: 10.02.01 / Коцюбовська Галина Анатоліївна. – Дніпропетровськ, 2002. – 188 с.

Кринська Н.В. Семантико-синтаксична категорія наслідку складному реченні у книжних стилях сучасної української мови : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н.В. Кринська. – Х., 2001. – 16 с.

Кухарчук О. Реалізація градаційних семантико-синтаксичних відношень сполучними комплексами в українській мові / О. Кухарчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Лінгвістика” : Зб. наук. праць. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. – Вип. V. – С. 207 – 211.

Лобода В.В. Однорідність у простому реченні / В.В Лобода // Синтаксис словосполучення і простого речення (синтаксичні категорії і зв'язки). – К.: Наук. думка, 1975. – С. 186 – 201.

Ломакович С.В. Займенниково-співвідносні речення в сучасній українській мові: дис. ...доктора філол. наук : 10.02.02 / Ломакович Світлана Володимирівна. – Тернопіль, 1993. – 382 с.

Мараховська В.Г. Типи складнопідрядних речень з підрядними прикомпаративними : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / В.Г. Мараховська. – Запоріжжя, 1998. – 23 с.

Мачак О.Ю. Синтаксична структура складнопідрядних речень з інтенсивно-допустовою семантикою : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / О.Ю. Мачак. – Кіровоград, 2010. – 20 с.

Медведєв Ф.П. Система сполучників в українській мові : Короткий нарис / Ф.П. Медведєв. – Х.: Вид-во Харків. ун-ту, 1962. – 90 с.

Нелюба А. Явища економії в словотвірній номінації української мови / Анатолій Нелюба. – Х., 2007. – 307 с.

Ожоган В.М. Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови / В.М. Ожоган. – К.: Вид-во Інституту укр. мови, 1997. – 231 с.

Олійник Е.В. Семантика та прагматика з’ясувальних складнопідрядних речень : дис. ...кандидата філол. наук : 10.02.01 / Олійник Еліна Вікторівна. – Х., 2007. – 198 с.

Орехов В.В. Функціонально-комунікативні вияви складнопідрядних речень прислівного типу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / В.В. Орехов. – Донецьк, 2006. – 20 с.

Плющ М.Я. Категорія відмінка в семантико-синтаксичній структурі речення / М.Я. Плющ. – К. : Вид-во Національного педагогічного ун-ту імені М.П. Драгоманова, 2016. – 252 с.

Пономарьова Л.В. Семантико-граматичні типи власне прислівних складнопідрядних речень: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Л.В. Пономарьова. – Дніпропетровськ, 2002. – 20 с.

Прокопчук Л.В. Категорія порівняння та її вираження в структурі простого речення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Л.В. Прокопчук. – К., 2000. – 18 с.

Руденко Н.П. Семантико-синтаксична природа поля умовності в сучасній українській літературній мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н.П. Руденко. – К., 2002. – 20 с.

Скринник Г.В. Слова і лексикалізовані сполуки із займенниковим компонентом що в українській мові: дис. ...кандидата філол. наук : 10.02.01 / Скринник Ганна Василівна. – Х., 2005. – 186 с.

Слинько І.І. Парадигматика складного речення / І.І. Слинько // Мовознавство. – 1987. – № 3. – С. 12 – 16.

Спільник Т.М. Градаційне відношення в структурі складних сполучникових конструкцій сучасної української мови: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Т.М. Спільник. – Х., 2004. – 20 с.

Степаненко М.І. Просторові поширювачі у структурі простого речення / М.І. Степаненко. – Полтава: АСМІ, 2004. – 463 с.

Сулима М. Лекції з української синтакси / Микола Сулима. – Х. : Рад. школа, 1928. – 256 с.

Тараненко О.О. Актуалізовані моделі в системі словотворення сучасної української мови (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) / О.О. Тараненко. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 248 с.

Тимошенко П.Д. Питання нормалізації синтаксису української літературної мови в радянську епоху / П.Д. Тимошенко // Синтаксична будова української мови. – К.: Наук. думка, 1968. – С. 182 – 191.

Ткач О.В. Складнопідрядні речення з корелятами якісно-кількісної семантики в сучасній українській мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / О.В. Ткач. – Х., 2000. – 18 с.

Ткачук Т.П. Функціонально-семантична категорія допустовості в сучасній українській мові: дис. ...кандидата філол. наук : 10.02.01 / Ткачук Тарас Павлович. – К., 2009. – 240 с.

Чередниченко І.Г. Складнопідрядне речення в сучасній українській мові / І.Г. Чередниченко. – Чернівці : Вид-во Чернів. ун-ту, 1959. – 136 с.

Шерех Ю. Нарис сучасної української літературної мови / Юрій Шерех. – Мюнхен: Вид-во “Молоде життя”, 1951. – 402 с.

Шитик Л. Синхронна перехідність синтаксичних одиниць в українській літературній мові / Людмила Шитик. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2014. – 474 с.

Ясакова Н.Ю. Граматична семантика аналітичних сполучників підрядності у структурі складного речення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н.Ю. Ясакова. – К., 2001. – 20 с.

Словники

Активні ресурси сучасної української номінації : Ідеографічний словник нової лексики / Є.А. Карпіловська, Л.П. Кислюк, Н.Ф. Клименко, В.І. Критська, Т.К. Пуздирєва, Ю.В. Романюк. – К.: ТОВ “КММ”, 2013. – 416 с.

Городенська К. Граматичний словник української мови. Сполучники / Катерина Городенська. – К.; Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 340 с.

Граматичний словник української літературної мови. Словозміна / Відп. ред. Н.Ф. Клименко. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. – 760 с.

Словник афіксальних морфем української мови / Н.Ф. Клименко, Є.А. Карпіловська, В.С. Карпіловський, Т.І. Недозим. – К., 1998. – 434 с.

13. Рекомендована література зі стилістики

Основна

1. Бибик С. П. Усна літературна мова в українській культурі повсякдення / Бибик С. П. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. – 589 с.

2. Білодід І. К. Співвідношення стилів української літературної мови в порівнянні з іншими східнослов'янськими в період творення національних

літературних мов / [І. К. Білодід, Г. П. Їжакевич, З. Т. Франко]. – К.: Наук. думка, 1963. – 40 с.

3. Взаємодія усних і писемних стилів мови / Відп. ред. М. М. Пилинський. – К.: Наук. думка, 1982. – 179 с.

4. Взаємодія художнього і публіцистичного стилів української мови / [М. М. Пилинський, Н. Я. Дзюбишина-Мельник, К. В. Ленець та ін.]. – К.: Наук. думка, 1990. – 216 с.

5. Ващенко В. С. Стилiстичнi явища в українській мові. Ч. 1/ Ващенко В. С. – Х.: Вид-во ХДУ, 1958. – 228 с.

6. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / Єрмоленко С. Я. – К.: Довіра, 1999. – 431 с.

7. Єрмоленко С. Я. Про вживання понять “стильовий” і “стилiстичний” / С. Я. Єрмоленко // Теоретичні проблеми стилістики / [С. Я. Єрмоленко, Г. П. Їжакевич, Т. К. Черторизька]. – К.: Наук. думка, 1972. – С. 125–135.

8. Єрмоленко С. Я. Синтаксис і стилістична семантика / Єрмоленко С. Я. – К.: Наук. думка, 1982. – 210 с.

9. Єрмоленко С. Я. Фольклор і літературна мова / Єрмоленко С. Я. – К.: Наук. думка, 1987. – 245 с.

10. Жанри і стилі в історії української літературної мови / Відп. ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Наук. думка, 1989 – 288 с.

11. Зелінська. Н. В. Поетика наукового тексту: українська наукова публіцистика ХІХ - початку ХХ ст. : автореферат / Н. В. Зелінська. – К., 2004. – 36 с.

12. Їжакевич Г. П. Лексичні та граматичні засоби у функціональній стилістиці слов'янських мов / Г. П. Їжакевич, М. М. Пилинський. – К.: Наук. думка, 1973. – 31 с.

13. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм: (Стилiстика) / Качуровський І. – Мюнхен; К., 1995. – 234 с.

14. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови: Структура наукового тексту / Коваль А. П. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1970. – 306 с.
15. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови / Коваль А. П. – К.: Вища школа, 1987. – 351 с.
16. Кононенко В. Мова. Культура. Стиль: 3б. ст. / Кононенко В. І. – К. – Івано-Франківськ, 2002. – 460 с.
17. Кононенко В. І. Стилiстичний аспект синтаксису / В. І. Кононенко // Слово і труд. – К.: Наук. думка, 1976. – С. 114–123.
18. Коць Т. А. Літературна норма у функціонально-стильовій і структурній парадигмі / Коць Т. А. – К.: Логос, 2010. – 306 с.
19. Кочан І. М. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології : навч. посібник / І. М. Кочан. – К.: Знання, 2013. – 294 с.
20. Літературна норма і мовна практика : монографія / [С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, Т. А. Коць, Г. М. Сютя, С. Г. Чемеркін]; відп. ред. С. Я. Єрмоленко. – Ніжин: Вид. «Аспект- поліграф», 2013. – 320 с.
21. Мацько Л. І. Стилiстика української мови / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.
22. Мова і час: Розвиток функціональних стилів сучасної української літературної мови / [В. М. Русанівський, С. Я. Єрмоленко, Г. М. Колесник, К. В. Ленець]. – К.: Наук. думка, 1977. – 237 с.
23. Мова сучасної масово-політичної інформації / [І. К. Білодід, М. М. Пилинський, К. В. Ленець та ін.]. – К.: Наук. думка, 1979. – 251 с.
24. Пилинський М. М. Мовна норма і стиль / Пилинський М. М. – К.: Наук. думка, 1976. – 287 с.
25. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови / Пономарів О. Д. – К.: Либідь, 1993. – 248 с.
26. Русанівський В. М. Спiввiдношення функціональних і експресивних стилів мови / В. М. Русанівський // Слово і труд. – К.: Наук. думка, 1976. – С. 73–81.

27. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. / за ред. Л. І. Мацько. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. – 252 с.
28. Сучасна українська літературна мова. Стилїстика / Відп. ред. Г. П. Їжакевич. – К. володіння усними та писемними різновидами національної мовної практики; організація наукової комунікації відповідно до форм, моделей і ситуацій спілкування: Наук. думка, 1973. – 588 с.
29. Сюта Г. М. Оновлений зміст і статус терміна *цитата* в сучасній стилїстиці / Г.М.Сюта // Культура слова. – К.: Вид. дїм Дмитра Бураго, 2015. – Вип. 83. – С. 66-71.
30. Тименко Л.О. Лексика офіційно-ділового стилю в історії української мови (1917–1933 рр.): [монографія] / Л. О. Тименко – К.: Інститут української мови ; Видавничий дїм Дмитра Бураго, 2011. – 184 с.
31. Теоретичні проблеми лїнгвістичної стилїстики / [С. Я. Єрмоленко, Г. П. Їжакевич, Т. К. Черторизька]. – К.: Наук. думка, 1972. – 193 с.
32. Українська лїнгвостилїстика ХХ – початку ХХІ ст.: система понять і бібліографічні джерела / Уклад. : С. П. Бирик, С. Я. Єрмоленко, Т. А. Коць та ін.; Відп. ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Грамота, 2007. – 368 с.
33. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови / Чабаненко В. А. – Запорїжжя, 2002. – 351 с.
34. Чередниченко І. Г. Нариси з загальної стилїстики сучасної української мови / Чередниченко І. Г. – К.: Рад. школа, 1962. – 495 с.

Додаткова

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лїнгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови / К. Городенська // Українська термінологія і сучасність : Зб. наук. праць. – К.: КНЕУ, 2001. – Вип. IV. – С. 11–14.

3. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури : монографія. – К. : Інститут української мови НАН України, 2009. – 352 с.
4. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2011. – 528 с.
5. Мацько Л. І. Культура української фахової мови / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
6. Мех Н. О. Лінгвокультурологема ЛОГОС у науковій, релігійній та художній картинах світу: монографія / НАН України, Інститут української мови. – К., 2011. – 410 с.
7. Михайлова О. Г. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості : навч. посіб. / О. Г. Михайлова, А. А. Сидоренко, В. Ф. Сухопар. – Х., 2000. – 97 с.
8. Науково-технічний прогрес і мова / відп. ред.: В. М. Русанівський. – К.: Наук. думка, 1978. – 195 с.
9. Непийвода Н. Автор наукового твору: спроба психологічного портрета / Н. Непийвода // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 11–23.
10. Непийвода Н. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект) / Н. Непийвода. – К.: Міжнародна фінансова агенція, 1997. – 303 с.
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. з алгоритмічними приписами / Г. С. Онуфрієнко. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 392 с.
12. Русанівський В. М. Життя слова / В. М. Русанівський, С. Я. Єрмоленко. – К.: Вища школа, 1978. – 191 с.
13. Сербенська О. Культура усного мовлення : практикум: навч. посіб. / О. Сербенська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.
14. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст. / Л. Струганець. – Тернопіль: Астон, 2002. – 352 с.
15. Сурмін Ю. Науковий текст : специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. / Ю. Сурмін. – К.: НАДУ, 2008. – 184 с.

16. Сюта Г. М. Лінгвосвіт поезії авторів Нью-Йоркської групи. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2010. – 164 с.
17. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси / Чемеркін С. Г. – К.: НАН України. Інститут української мови, 2009. – 240 с.
18. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с.
19. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : метод. поради. – 3-тє вид., випр. і доп. / Автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. – К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2005. – 80 с.

Словники, довідники, хрестоматії

1. Єрмоленко С. Я. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / [С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибик, О. Г. Тодор] ; за ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Либідь, 2001. – 223 с.
2. Стиль і час: (Хрестоматія) / Відп. ред. М. М. Пилинський. – К. : Наук. думка, 1983. – 250 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Мацько Л. І. Стилїстика української мови : підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 462 с. – http://litmisto.org.ua/?page_id=7116
2. Літературна норма і мовна практика: монографія / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бибик, Т. А. Коць, Г. М. Сюта, С. Г. Чемеркін; відп. ред. С. Я. Єрмоленко. – Ніжин: Вид. «Аспект- поліграф», 2013. – 320 с. –

<http://www1.nas.gov.ua/institutes/ium/e-library/Documents/literaturna-norma-i-movna-praktyka.pdf>

3. Українська мова: Енциклопедія. - К.: Вид-во "Укр. енцикл." ім. М.П.Бажана, 2007. - 856 с. – <http://www.ex.ua/1012112>

4. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Тодор О.Р. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я. Єрмоленко. – К., 2001. – <http://bookre.org/reader?file=1341537&pg=10>

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут української мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Інституту української мови

НАН України

д.ф.н., проф. Гриценко П.Ю.

«04» лютого 2020 р.

ДОДАТОК

ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРАМАТИКА І СТИЛІСТИКА УКРАЇНСЬКОЇ
УСНОЇ ТА ПИСЕМНОЇ МОВНОЇ ПРАКТИКИ

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни «Граматика і стилістика української усної та писемної мовної практики» рекомендовано на засіданні відділів граматики та наукової термінології (протокол № 1 від «21» січня 2020 року) та стилістики, культури мови та соціолінгвістики (протокол № 2 від «30» січня 2020 року)

Затверджено на засіданні вченої ради Інституту української мови НАН України «04» лютого 2020 року (протокол № 1)

12. Рекомендована література

Основна

Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.

Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова : Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Вища школа, 1999. 207 с.

Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови: Морфологія. Синтаксис. Донецьк : ТОВ «ВКФ “БАО”», 2011. 992 с.

Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературно мови. Київ, 1998. 161 с.

Лаврінець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2019. 524 с.

Синявський О. Норми української літературної мови. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. *Репринт з вид. 1931 р. 368 с. (Серія «Українська граматична класика»).*

Смеречинський С. Нариси з української синтакси: у зв'язку з фразеологією та стилістикою. Харків : Рад. школа, 1932. 275 с.

Додаткова

Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х. Числівник української мови. Київ : Наук. думка, 1980. 242 с.

Балабан Г. Динамічні процеси у прийменниковій системі української літературної мови кінця ХХ – початку ХХІ сторіч. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 324 с.

Вихованець І. Р. Семантико-синтаксичні параметри прийменника (на матеріалі східнослов'янських мов). *Мовознавство*. 1986. № 6. С. 17 – 24.

Вплив суспільних змін на розвиток української мови / Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк, Н. Ф. Клименко, В. І. Критська, Т. К. Пуздирева, Ю.В. Романюк. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 444 с.

Гінзбург М. Про форми знахідного відмінка в українських фахових текстах. *Українська мова*. 2012. № 4. С. 29 – 40.

Гінзбург М. Традиційна українська форма знахідного відмінка як засіб забезпечити точність та однозначність фахових текстів. *Стиль і текст*. 2013. Вип. 14. С. 93 – 101.

Гінзбург М. Особливості української мови щодо подавання процесових понять у фахових текстах. *LANGUAGE: Codification • Competence • Communication*. 2019. № 1. С. 7 – 24.

Гнатюк Г. М. Дієприкметник у сучасній українській літературній мові. Київ : Наук. думка, 1982. 248 с.

Горголюк Н. Синтаксис у контексті академічної лінгвоукраїністики. *Українська мова*. 2019. № 1. С. 55 – 70.

Городенська К. Нові явища та процеси в українському словотворенні: динаміка чи деструкція словотвірних норм? *Українська мова*. 2013. № 2. С. 3 – 12.

Городенська К. Граматичні норми української літературної мови і сучасна практика професійної спільноти. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 40 – 45.

Городенська К. Морфологія в контексті академічної лінгвоукраїністики. *Українська мова*. 2018. № 4. С. 3 – 21.

Городенська К. Семантико-синтаксична типологія сполучникових складносурядних речень. *Українська мова*. 2019. № 2. С. 21 – 29.

Городенська К. Словотвір в академічній лінгвоукраїністиці. *На сторожі слова* : зб. наук. праць на пошану професора Василя Грещука. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2019. С. 83 – 94.

Городенська К. Морфологічні категорії української мови в нових семантико-синтаксичних вимірах. *Рідний край*. 2019. № 1 (40). С. 64 – 68.

Загнітко А. Прийменники у структурі тексту: первинні і вторинні вияви. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2007. Вип. 15. С. 120 – 131.

Карпіловська Є. А. Норма в сучасному українському словотворенні: зразок і реальність. *Культура слова*. 2011. Вип. 74. С. 43 – 51.

Карпіловська Є. Активні ресурси сучасного українського словотворення. *Творба речи и њени ресурси у словенским језицима* : зборник радова са четрнаесте међунар. науч. конф. Комисје за творбу речи при Међ. комитету слависта (Београд, 28-30 маја 2012) / главни уредник Рајна Драгићевић. Београд : Филолошки факултет, Универзитет у Београду, 2012. С. 97 – 107.

Кислюк Л. П. Сучасна словотвірна норма української мови: мовна практика та кодифікація. *Українська мова*. 2012. № 1. С. 52 – 66.

Кислюк Л. Сучасна українська словотвірна номінація: ресурси та тенденції розвитку : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 424 с.

Клименко Н. Ф. Основоскладання у процесах номінації сучасних східнослов'янських мов (у зіставленні з новогрецькою та німецькою). *Слов'янські обрії. Серія: Мовознавство* : доповіді XV Міжнар. з'їзду славістів. Київ, 2013. Вип. 6. Ч. 1. С. 260 – 281.

Климович С. М. Структурно-семантичні типи абрутворень в українській мові : автореферат дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Запоріжжя, 2008. 20 с.

Колібаба Л. М. Варіантність відмінкових закінчень іменників на тлі морфологічних норм української літературної мови кінця XX – початку XXI сторіч. *Українська мова*. 2014. № 1. С. 86 – 96.

Колібаба Л. М. Актуалізовані прийменники в українській літературній мові початку XXI сторіччя. *Українська мова*. 2015. № 4. С. 77 – 88.

Колібаба Л. М. Актуалізовані сполучники української мови в текстах різних функціональних стилів. *Українська мова*. 2017. № 2. С. 60 – 72.

Колібаба Л. М. Морфологічні форми іменників у контексті теорії мовної норми. *Українська мова*. 2018. № 2. С. 50 – 66.

Коць Т. А. Розвиток української дериватології і динаміка словотвірної норми (на матеріалі лінгводидактичних текстів і словників). *Мовознавство*. 2011. № 1. С. 55 – 65.

Лукінова Т. Б. Числівники в слов'янських мовах (порівняльно-історичний нарис). Київ : Наук. думка, 2000. 370 с.

Тараненко О. О. Сучасні тенденції до перегляду нормативних засад української літературної мови і явище пуризму (у межах граматичних категорій іменника). *Мовознавство*. 2005. № 3 – 4. С. 85 – 104.

Фурса В. Семантико-граматичне та словотвірне освоєння невідмінюваних імен. Київ. 252 с.

Фурса В. М. Лексико-семантична типологія дієслівного керування в українській мові. *Українська мова*. 2017. № 3. С. 120 – 131.

Фурса В. М. Зміни в нормах дієслівного керування в українській літературній мові початку XXI сторіччя. *Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській*. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. С. 245 – 254.

Словники

Словник дієслівного керування / Лариса Колібаба, Валентина Фурса. Київ : Либідь, 2016. 656 с.

Тараненко О. О. Словозміна української мови. Nyíregyháza, 2003. 200 с.